

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).										
نمره											
۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت های صوفیانه بود . ب- فرش اردبیل به سفارش شاه عباس اول برای پیشکش به مقبره شیخ صفی الدین اردبیلی، بافته شده است .										
۲	کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف- اختراع دستگاه چاپ</td><td>۱- دکارت</td></tr><tr><td>ب - نظریه چرخش زمین به دور خورشید</td><td>۲- یوهانس گوتنبرگ</td></tr><tr><td>ج- بنیانگذار سبک تحقیق در ریاضی</td><td>۳- ویلیام هاروی</td></tr><tr><td></td><td>۴- نیکلاس کوپرنیک</td></tr></table>			الف- اختراع دستگاه چاپ	۱- دکارت	ب - نظریه چرخش زمین به دور خورشید	۲- یوهانس گوتنبرگ	ج- بنیانگذار سبک تحقیق در ریاضی	۳- ویلیام هاروی		۴- نیکلاس کوپرنیک
الف- اختراع دستگاه چاپ	۱- دکارت										
ب - نظریه چرخش زمین به دور خورشید	۲- یوهانس گوتنبرگ										
ج- بنیانگذار سبک تحقیق در ریاضی	۳- ویلیام هاروی										
	۴- نیکلاس کوپرنیک										
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (روایی- ترکیبی -موضوعی -سال شماری) الف- گزارش وقایع محرم و عاشورا در ذیل حوادث سال ۶۱ق دسته بندی تاریخ براساس شیوهاست . ب- برای ثبت و ضبط سخنان وسیره پیامبر وصحابه ایشان در آغاز شیوه تاریخ نگاریبه کار گرفته شد.										
۴	گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- از مدارس معروف عصر صفوی در اصفهان که به مدرسه مادرشاه معروف می باشد کدام است؟ (۱)مدرسه شیخ لطف الله (۲) مدرسه آقا بزرگ (۳) مدرسه چهارباغ (۴) مدرسه امامیه ب- شاهنامه دموت و شاهنامه بایسنقری به ترتیب مربوط به کدام دوران می باشد؟ (۱) تیموریان - ایلخانان (۲) ایلخانان - تیموریان (۳) ایلخانان - ایلخانان (۴) تیموریان - تیموریان ج- کدام گزینه از نتایج و پیامدهای نهضت پروتستان نیست؟ (۱) کاهش نقش شاهان اروپایی در زندگی مردم (۲) رشد اندیشه ملی گرایی (۳) از بین بردن وحدت کلیسای کاتولیک (۴) بروز سلسله جنگ های مذهبی بین کاتولیک ها و پروتستان ها										
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- کدام نوع از کتاب های تاریخی بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می پردازند؟ ب- فرمانروایان بزرگ و کوچک به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود معمول افراد ادیب و دانشمند را تشویق به نگارش کدام نوع کتاب های تاریخی می کردند ؟										
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف - شعوبیان : ب - نهضت ترجمه :										
۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف- از مهم ترین زمینه ها و عوامل ظهور رنسانس دو مورد را نام ببرید . (۱ نمره) ب- شاخص ترین ارزش های حاکم بر نظام قبیله ای عربستان را نام ببرید . (ذکر دو مورد کافی است) (۱ نمره) ج- دو شاهکار مهم معماری جهان اسلام در اندلس را نام ببرید . (۰/۵)										
ادامه سؤالات در صفحه دوم»											

باسمه تعالی

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره	
۸	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- روابط حکومت طاهریان و سامانیان و حکومت علویان طبرستان را با خلیفه عباسی هم مقایسه کنید . ب- اوضاع ایران زمان صفویان در دوران حکومت شاه عباس دوم و شاه سلیمان را با هم مقایسه کنید .	۲	(نمونه اول سؤالات)
۹	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما چرا پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین های دیگر اتفاق افتاد ؟ ب- به نظر شما مغول ها از نظر فرهنگی چه جایگاهی داشتند؟	۲	
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن، به سؤالات زیر پاسخ دهید . (هر مورد ۵/۰ نمره) ده سال پایانی، از دوران ۲۳ ساله رسالت پیامبر اسلام، از سال اول تا سال دهم هجری در مدینه گذشت. در این دوران، امت و حکومت اسلامی تحت هدایت و رهبری آن حضرت شکل گرفت و اسلام در سرتاسر شبه جزیره عربستان گسترش یافت . در سال اول هجری آیات جهاد بر پیامبر نازل و آن حضرت اقدام به تشکیل نیروی نظامی داد . در سال دوم هجری جنگ بدر میان مسلمانان و مشرکان اتفاق افتاد . پس از آن تا سال دهم هجرت ، صلح حدیبیه ، فتح مکه ، اسلام آوردن قبیله ها (سال وفود) و حجه الوداع برای پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) و مسلمانان پیش آمد . الف- مشخص کنید حوادث زیر هر کدام در چه سالی برای پیامبر اسلام (ص) و مسلمانان اتفاق افتاده است . ۱- صلح حدیبیه ۲- فتح مکه ۳- اسلام آوردن قبیله ها ۴- حجه الوداع	۱	
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	چه چیزی موجب شد که خلیفه عباسی فرمان حکومت سیستان ، کابل و بلخ را برای یعقوب لیث بفرستد ؟	۵/۰	
۱۲	چرا در قرون نخستین هجری دریانوردی و تجارت دریایی توسعه چشمگیری یافت؟	۵/۰	
۱۳	حکومت ایلخانانی به چه حکومتی گفته می شود؟	۵/۰	
۱۴	چرا مورخان عصر شاه عباس اول را عصر اقتدار و شکوفایی سلسله صفوی قلمداد کرده اند؟	۷۵/۰	
۱۵	مکتب تبریز در هنر عصر صفویه چگونه پایه گذاری شد ؟	۷۵/۰	
۱۶	بهبانه و هدف محمود غزنوی از لشکرکشی به هند چه بود؟	۱	
۱۷	عوامل مؤثر بر رشد هنر و معماری در دوره سلجوقی را نام ببرید .	۱	
۱۸	چرا تاریخ نگاری به زبان فارسی در عهد ایلخانان رشد کرد؟	۱	
۱۹	منظور از تفتیش عقاید یا انکیزیسیون به عنوان یکی از رسوم کلیسا چیست ؟	۱	
۲۰	مهمترین پیامدهای سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی یورش ژرمن ها به امپراطوری روم غربی چه بود؟	۱	
۲۰	جمع نمره		« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید . »

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره	
۱	الف- صحیح ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۲۷ (راهنمای تصحیح نمونه سؤالات اول) ب- غلط ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۵۵ (به جای شاه عباس اول، شاه تهماسب اول صحیح است.)	۰/۵	
۲	الف- با شماره ۲- یوهانس گوتنبرگ ۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۸۰ ب- با شماره ۴- نیکلاس کوپرنیک ۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۸۰ ج- با شماره ۱- دکارت ۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۸۰	۰/۷۵	
۳	الف- سال شماری ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۸ ب- روایی ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۷	۰/۵	
۴	الف- شماره ۳) مدرسه چهارباغ ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۴۹ ب- شماره ۲) ایلخانان - تیموریان ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۲۹ و ۱۳۰ ج- شماره ۱) کاهش نقش شاهان اروپایی در زندگی مردم ۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۸۶	۰/۷۵	
۵	الف- اندرنامه ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۰ ب- سلسله ای ۰/۲۵ درس ۱ ص ۶	۰/۵	
۶	الف - شعوبیان : گروهی از ایرانیان (۰/۲۵)، از طریق مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت (۰/۲۵)، به تحقیر قوم عرب پرداختند (۰/۲۵). اینان به شعوبیان معروف شدند. جنبش شعوبی در دوره اول عباسیان نیز همچنان در عراق فعال بود. ب - نهضت ترجمه : جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی (۰/۲۵) تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی (۰/۲۵) و ترجمه ی آنها به زبان عربی در دوره ی عباسیان بود (۰/۲۵) و تاثیر بسیار زیادی در پیشرفت های علمی و فکری و شکوفایی تمدن مسلمانان داشت. درس ۷ ص ۷۲	۱/۵	
۷	الف - رشد شهرنشینی و تجارت - گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام - پیشینه فرهنگی و تاریخی (ذکر دو مورد کافی است هر کدام ۰/۵ نمره) ب - افتخار به حسب و نسب، - احترام به روابط خونی و خویشاوندی، - اطاعت بی چون و چرا از رئیس یا شیخ قبیله - پشتیبانی بی قید و شرط از افراد قبیله - ج - مسجد جامع قرطبه و کاخ الحمراء غرناطه (ذکر دو مورد کافی است هر کدام ۰/۲۵ نمره) درس ۱۶ ص ۱۷۴ درس ۳ ص ۲۱ درس ۶ ص ۶۵	۲/۵	
۸	الف- امیران سلسله های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی عباس اظهار اطاعت ظاهری میکردند (۰/۵) و در مواردی با دشمنان خلافت مانند علویان طبرستان خوارج در سیستان سر ستیز داشتند (۰/۵) . روابط حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی همواره خصومت آمیز بود زیرا امیران شیعه مذهب این سلسله که از سادات علوی به شمار میرفتند خود مدعی خلافت بودند و عباسیان را غاصب خلافت می شمردند. برای مقایسه هر کدام دو مورد نوشته شود کافی است . ب- -شاه عباس دوم: پسر و جانشین شاه صفی، اگرچه نسبت به پدر شجاعت و لیاقت بیشتری داشت و قندهار را پس گرفت، امانتوانست روند ضعف و انحطاط حکومت صفویان را متوقف سازد (۰/۵) . با به تخت نشستن شاه سلیمان، روند انحطاط و زوال صفویان شدت گرفت . این پادشاه با امور و اصول کشورداری بیگانه بود و در زمان او اعضای حرمسرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره امور حکومت دخالت می کردند . در نتیجه نفوذ و دخالت حرمسرا بود که شاهزاده بی کفایت و بی لیاقتی همچون حسین میرزا به عنوان جانشین شاه سلیمان انتخاب شد . (۰/۵) برای مقایسه هر کدام دو مورد نوشته شود کافی است . درس ۱۳ ص ۱۴۲	۲	
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»		

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره	
۹	الف- جاذبه ی پیام جهانی اسلام که همه ی انسانها را بدون توجه به رنگ پوست ، زبان ، فرهنگ و طبقه اجتماعی شان مخاطب قرارداده و به آنان وعده می داد که با ایمان به اسلام و عمل به دستورات آن به سعادت و رستگاری در دنیا و آخرت خواهند رسید(۰/۵) . اسلام همه ی مردم را به عمل به شریعتی سهل و ساده فرا میخواند (۰/۵) درس ۳ ص ۲۱ ب-بیشتر اقوامی که زیر نظر چنگیز بودند از نظر فرهنگی و تمدنی دارای پیشینه مهمی نبودند (۰/۲۵)و به شهر و شهرنشینی نیز توجهی نداشتند (۰/۲۵). بنابراین، هجوم آنها به سرزمین ایران، فاقد ماهیت فکری و فرهنگی بود (۰/۲۵)و نتایج زبان باری در پی داشت (۰/۲۵) درس ۱۱ ص ۱۱۴	۲	
۱۰	الف- ۱- سال ششم هجری ۲- سال هشتم هجری ۳- سال نهم هجری ۴- سال دهم هجری درس ۴ ص ۳۸ و ۳۹	۱	
۱۱	موفقیت های او در سرکوب خوارج (۰/۲۵) و جهاد با کفار مرزهای شرقی (۰/۲۵) درس ۹ ص ۹۱	۰/۵	
۱۲	گسترش و یکپارچگی (۰/۲۵) جغرافیای جهان اسلام (۰/۲۵) ، درس ۹ ص ۹۹	۰/۵	
۱۳	حکومت ایلخانی به حکومتی گفته می شود که پس از تسلط مغولان بر ایران (۰/۲۵) به دست هولاکوخان خان نوه چنگیز خان تشکیل شد(۰/۲۵) درس ۱۱ ص ۱۱۵	۰/۵	
۱۴	او طی ۴۲ سال زمام داری (۰/۲۵) ، با اقدامات خردمندانه (۰/۲۵) و بهره گیری از مشاوران آگاه(۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۱۴۱	۰/۷۵	
۱۵	بهزاد و شاگردانش (۰/۲۵) با خلق آثار بی نظیر(۰/۲۵) و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید(۰/۲۵) ، مکتب جدیدی به نام مکتب تبریز پایه گذاری کردند. درس ۱۴ ص ۱۵۴	۰/۷۵	
۱۶	او به بهانه جهاد در راه خدا بارها به هند حمله کرد (۰/۵)؛ در حالی که هدف و انگیزه اش از این حملات، دستیابی به ثروت فراوان هند(۰/۲۵) از طریق غارت معابد و پرستشگاه های آن سرزمین بود (۰/۲۵) درس ۱۰ ص ۱۰۲	۱	
۱۷	گسترش قلمرو (۰/۲۵) ، حکومت فراگیر،(۰/۲۵) توسعه شهرنشینی(۰/۲۵) ، رشد اقتصادی و حمایت دولتمردان (۰/۲۵) درس ۱۰ ص ۱۱۲	۱	
۱۸	علاقتمندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی(۰/۵) و موفقیت های سیاسی و نظامی خود (۰/۲۵) و خودآگاهی رجال ایرانی تأثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ نگاری در آن عصر نهاد (۰/۲۵) درس ۱۲ ص ۱۳۲	۱	
۱۹	کلیسا در قرون وسطا برای مقابله با بی دینی و بدعت گذاری و جلوگیری از اندیشه های مخالفان خود، از حربه تفتیش عقاید یا انکیزیسیون استفاده می کرد.(۰/۵) متهمان به بی دینی و بدعت گذاری از کلیسا اخراج و به سختی مجازات می شدند. تبعید، مصادره دارایی، به چو بستن و سوزاندن از جمله مجازا تهای این گونه متهمان بود. (۰/۲۵) درس ۱۵ ص ۱۶۹	۱	
۲۰	-این یورشها موجب افول شهرنشینی و تجارت و گسترش زندگی روستائینی شد. -بیشتر شهرهای بزرگ و کوچک اروپای غربی که بر پایه تجارت رونق گرفته بودند، به سرعت رو به انحطاط و ویرانی نهادند و متروکه شدند -بازرگانان و صنعتگران شغل خود را رها کردند و به مکان های امن گریختند. -تعلیم و تربیت و فعالیت های فرهنگی از رونق افتاد و بیشتر مدارس تعطیل شد. -به مرور زمان علوم، ادبیات، معماری و هنر یونانی و رومی از یاد رفت . (ذکر دو مورد کافی است هر کدام ۰/۵ نمره) درس ۱۵ ص ۱۶۱	۱	
۲۰	جمع نمره	۲۰	« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید »

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).										
نمره											
۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- تاریخ نگاری عمومی از قرن سوم هجری قمری آغاز و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت . ب- در رمضان سال ششم هجرت، مکه به صورت مسالمت آمیزی، فتح و کعبه از بت ها پاک سازی شد.										
۲	کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف- تاریخ طبری - طبری</td><td>۱- تاریخ موضوعی</td></tr><tr><td>ب - تاریخ بیهقی - بیهقی</td><td>۲- تاریخ روایی</td></tr><tr><td>ج- معادن الجوهر -حسین مسعود</td><td>۳- تاریخ ترکیبی</td></tr><tr><td></td><td>۴- تاریخ تحلیلی</td></tr></table>			الف- تاریخ طبری - طبری	۱- تاریخ موضوعی	ب - تاریخ بیهقی - بیهقی	۲- تاریخ روایی	ج- معادن الجوهر -حسین مسعود	۳- تاریخ ترکیبی		۴- تاریخ تحلیلی
الف- تاریخ طبری - طبری	۱- تاریخ موضوعی										
ب - تاریخ بیهقی - بیهقی	۲- تاریخ روایی										
ج- معادن الجوهر -حسین مسعود	۳- تاریخ ترکیبی										
	۴- تاریخ تحلیلی										
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (زیاریان -آل بویه - سامانیان - صفاریان) الف- زبان و ادب فارسی در دوره اسلامی در زمان حکومتاوج گرفت. ب- مراسم عزاداری امام حسین(ع) و جشن عید غدیر خم در عصر حکومت با شکوه و عظمت برگزار می شد..										
۴	گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- کدام گروه بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره مدارس اصفهان کرده بودند؟ (۱) مقام های حکومتی (۲) شخصیت های مذهبی (۳) دانشمندان درباری (۴) زنان ثروتمند ب- کدام سلسله های مسلمان ایرانی برخاسته از مردم عادی بودند؟ (۱) طاهریان و آل بویه (۲) طاهریان و سامانیان (۳) آل بویه و صفاریان (۴) سامانیان و صفاریان ج- کدام مورد از وظایف واسال نیست؟ (۱) اجازه نداشت که ملک ارباب خود را ترک کند . (۲) ارباب را هنگام جنگ یاری دهد. (۳) از کاخ و کوشک ارباب خود حفاظت نماید. (۴) به ارباب خود عوارض و مالیات بپردازد.										
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- فاتح و سردار گُرد مسلمان، که بیت المقدس را از اشغال صلیبیان آزاد کرد چه کسی بود ؟ ب- ریاضی دانان و منجمان ایرانی در کدام مرکز علمی بغداد مشغول فعالیت بودند؟										
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۰/۷۵ نمره) الف - اراضی ممالک : ب - پیمان عقبه دوم :										
۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف- دو مورد از اقدامات و اصلاحات عمر بن عبدالعزیز را نام ببرید . (۱ نمره) ب- خلیفه عباسی در مقابل خدمات طغرل چه اقداماتی انجام داد ؟ (ذکر دو مورد کافی است) (۱ نمره) ج- قدرتمندترین خلفای دوره ی شکوفایی عباسیان چه کسانی بودند؟ (ذکر دو مورد کافی است) (۵/۰ نمره)										
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »										
۸	مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- انسان گرایان و کلیسا را از لحاظ اعتقادی با هم مقایسه کنید ؟										
۲	(نمونه دوم سؤالات)										

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره	
	ب- حکومت های طاهریان و سامانیان را با سلسله های صفاریان و آل بویه، از نظر نحوه رسیدن به قدرت با هم مقایسه کنید.		
۹	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما چرا در نظام اجتماعی عربستان پیش از اسلام، زن از مقام و منزلت پایینی برخوردار بود؟ ب- به نظر شما مسلمان شدن ایلخانان چه تأثیر اجتماعی بر ایران داشت؟	۲	
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن، به سؤالات زیر پاسخ دهید. (هر مورد ۵/۰ نمره) در اواسط قرن شانزدهم نیکلاس کوپرنیک در رساله گردش اجرام سماوی، نظریه چرخش زمین به دور خورشید را مطرح کرد. پیش از این، براساس نظریه زمین مرکزی بطلیموس، کلیسا و دانشمندان بر این باور بودند که زمین ثابت و خورشید بر گرد آن می چرخد. با مطالعات برخی از دانشمندان از جمله کپلر نظریه کوپرنیک اثبات شد. اختراع تلسکوپ توسط گالیله استاد دانشگاه پیزا، فرضیه های کوپرنیک را بیش از پیش تأیید کرد. با گسترش روابط اروپاییان با جهان اسلام از دوره جنگهای صلیبی به بعد، پزشکی و داروسازی در اروپا نیز دچار تحول شد. ویلیام هاروی در زمینه کارکرد قلب و چگونگی گردش خون به موفقیت های مهمی دست یافت. در فیزیک و ریاضیات نیز پیشرفت هایی صورت گرفت و در قرن ۱۷م با وسعت بیشتری ادامه یافت. در زمینه جغرافیا و نقشه برداری نیز اروپاییان از تجربیات مسلمانان بهره های فراوانی بردند و به پیشرفتهای چشمگیری نایل آمدند. الف- ویلیام هاروی در چه موضوعی به موفقیت دست یافت؟ ب- کوپرنیک در ساله گردش اجرام سماوی چه نظریه ای را مطرح کرد؟	۱	
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	مهمترین پیامد فتوحات مسلمانان، در کدام عرصه ها جلوه گر شد؟	۵/۰	
۱۲	بهانه چنگیزخان مغول برای حمله به ایران چه بود؟	۵/۰	
۱۳	تسامح و تساهل مغولان چه تاثیری بر اسلام پذیری آنها داشت؟	۵/۰	
۱۴	در قرون وسطا چه عواملی موجب بهبود کشاورزی و افزایش محصول شد؟	۷۵/۰	
۱۵	منظور از رسم بخشش گناهان در کلیسا چیست؟	۷۵/۰	
۱۶	اوضاع اجتماعی ایران همزمان با ظهور اسلام چگونه بود؟	۱	
۱۷	چرا در دوره ی سلجوقیان فرصت مناسب برای توسعه هر چه بیشتر زبان و ادبیات فارسی فراهم آمد؟	۱	
۱۸	چرا تاریخ نگاری به زبان فارسی در عهد ایلخانان رشد کرد؟	۱	
۱۹	علت نبرد سلطان سلیم با حکومت صفوی در دوره شاه شاه اسماعیل چه بود؟	۱	
۲۰	چرا شاه عباس پایتخت را از قزوین به اصفهان <u>انتقال داد</u> و برای پیشرفت اصفهان چه اقدامی <u>انجام داد</u> ؟	۱	
	« سلامت، موفق و عاقبت به خیر باشید.»	جمع نمره	۲۰

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره
------	-------------------------	------

	ب- غلط ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۹ (به جای ششم هجری ، هشتم هجری صحیح است).	
۲	الف- با شماره ۲- تاریخ نگاری روایی ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۷ ب- با شماره ۴- تاریخ تحلیلی ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۸ ج- با شماره ۱- تاریخ موضوعی ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۸	۰/۷۵
۳	الف- سامانیان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۵ ب- آل بویه ۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۴	۰/۵
۴	الف- شماره ۳) آل بویه و صفاریان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۰ ب- شماره ۴) زنان ثروتمند ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۴۹ ج- شماره ۱) اجازه نداشت که ملک ارباب خود را ترک کند. ۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۶۴	۰/۷۵
۵	الف- صلاح الدین ایوبی ۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۶۷ ب- رصدخانه بغداد ۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۷	۰/۵
۶	الف - اراضی ممالک :این دسته از اراضی کشور در اختیار و تملک والیان ایالت ها بود (۰/۵) و آنها این زمینها را میان زیردستان خود تقسیم می کردند.(۰/۲۵) ب - پیمان عقبه دوم در مراسم حج سال سیزدهم بعثت (۰/۲۵) ، ۷۳ مرد و دو زن از اهالی یثرب (۰/۲۵) در عقبه با رسول خدا پیمانی بستند که به عقبه دوم مشهور است.(۰/۲۵) درس ۴ ص ۳۲	۱/۵
۷	الف - دستور داد که فتوحات متوقف گردد -از نومسلمانان جزیه گرفته نشود.-او همچنین دشنام گویی و اهانت به علی علیه السلام را که معاویه به اجبار رسم کرده بود، منع نمود. فدک را به اهل بیت بازگرداند. (ذکر دو مورد کافی است هر کدام ۰/۵ نمره) ب- خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید -دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند -سکه به نام او زنند.- خلیفه همچنین لقب « سلطان رکن الدوله » را به طغرل داد(ذکر دو کافی است هر کدام ۰/۵ نمره) ج- منصور هارون الرشید مامون (ذکر دو مورد کافی است هر کدام ۰/۲۵ نمره) درس ۷ ص ۶۸	۲/۵
۸	الف- انسان گرایان انسان را موجودی می شمردند که زندگی دنیوی او ارجمند و مهم است. (۰/۵) کلیسا مروج این عقیده بود که انسان فقط برای خدمت به خداوند خلق شد است و دنیاگرایی و میل به لذت جویی او را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می دارد (۰/۵) ب- شیوه کسب قدرت مؤسسان برخی از سلسله های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان به فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند.همچنین انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر نیز در این حکومت ها با فرمان و تأیید خلیفه صورت می گرفت. -در مقابل بنیان گذاران بسیاری از سلسله هایی که در این دوره تشکیل شدند، بدون اجازه و تأیید خلیفه اقدام به گردآوری سپاه و لشکرکشی برای به دست گرفتن قدرت کردند.(۰/۵) درس ۱۶ ص ۱۷۶	۲
۹	الف- در جامعه ای که ارزش به قوت بازو و نیروی جنگاوری بود، بسیاری از پدران و خانواده ها آرزو داشتند که فرزندشان پسر باشد تا بتواند از راه جنگ و راهزنی، غنیمت به چنگ آورد. (۰/۵) علاوه بر آن، با فرزند پسر، نام و عزت و شرافت قبیله حفظ می شد. به همین دلیل مردان قبیله فقط به پدران خود افتخار می کردند نه به مادران (۰/۵) درس ۳ ص ۲۱ ب- با مسلمان شدن مغول ها، به تدریج بزرگان ایرانی شامل دیوان سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی تحت حمایت ایلخانان، موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را باز یافتند (۰/۵) و تلاش کردند که زیاده خواهی و خودسری اشرافیت مغول را مهار کنند. بازرگانان و اهل صنعت، حرف و هنر مورد احترام قرار گرفتند (ذکر دو مورد کافی است هر کدام ۰/۵ نمره) درس ۱۱ ص ۱۲۰	۲
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره	
۱۰	الف- در زمینه کارکرد قلب (۰/۲۵) و چگونگی گردش خون (۰/۲۵) ب- نظریه چرخش زمین (۰/۲۵) به دور خورشید (۰/۲۵)	درس ۱۶ ص ۱۸۰	۱
۱۱	در دین و فرهنگ	درس ۵ ص ۵۲	۰/۵
۱۲	به بهانه کشتار بازرگانان اعزامی خود (۰/۲۵) در شهر مرزی اترار (۰/۲۵)	درس ۱۱ ص ۱۱۴	۰/۵
۱۳	باعث شد که پیروان دین های گوناگون (۰/۲۵) در میان آنان به تبلیغ دین خود بپردازند (۰/۲۵)	درس ۱۲ ص ۱۲۵	۰/۵
۱۴	اختراع خیش آهنی (۰/۲۵) ، بهره گیری وسیع از اسب در امور زراعی (۰/۲۵) و استفاده درست از کود حیوانی (۰/۲۵)	درس ۱۵ ص ۱۶۵	۰/۷۵
۱۵	بدین منظور شخص گناهکار در برابر کشیش به گناه خود اعتراف می کرد و خواهان بخشش می شد. (۰/۲۵) معمولاً بخشش خواهان برای لغو کیفرگناهی خویش پولی را پرداخت می کردند (۰/۲۵) که برای کارهای خیر و عام المنفعه مانند ساخت و تعمیر کلیسا، بیمارستان، سدها و جاده ها مصرف می شد. (۰/۲۵)	درس ۱۵ ص ۱۶۹	۰/۷۵
۱۶	اوضاع اجتماعی به دلیل جدایی و فاصله طبقات جامعه ایران از یکدیگر (۰/۲۵) ، اختلافات مذهبی (۰/۲۵) و سرکوب مخالفان دین رسمی (۰/۲۵) ، تنگ نظری موبدان و دخالت آنها در امور مختلف کشور، آشفته بود (۰/۲۵)	درس ۸ ص ۸۱	۱
۱۷	با رشد شهرها (۰/۲۵)، تأسیس و توسعه مراکز آموزشی (۰/۲۵) و توسعه نقش و نفوذ روزافزون دیموان سالاران ایرانی در دستگاه اداری حکومت سلجوقی (۰/۲۵) و جذب شعرا و نویسندگان به دربارهای مختلف، فرصت مناسب برای توسعه هر چه بیشتر زبان و ادبیات فارسی فراهم آمد (۰/۲۵)	درس ۱۰ ص ۱۱۰	۱
۱۸	علاقمندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی (۰/۵) و موفقیت های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال ایرانی تأثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ نگاری در آن عصر نهاد. (۰/۵)	درس ۱۲ ص ۱۳۱	۱
۱۹	سلطان سلیم فعالیت مریدان طریقت صفوی را در قلمرو خود را بهانه چنین لشکرکشی قرار داد (۰/۵) ، اما علت واقعی آن، نگرانی و ترسی بود که او از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی در دل داشت (۰/۵)	درس ۱۳ ص ۱۳۷	۱
۲۰	او همچنین به دلایل سیاسی، نظامی و اقتصادی پایتخت را از قزوین به اصفهان منتقل کرد (۰/۲۵) و با استفاده اصول مهندسی و شهرسازی ، این شهر را به یکی از زیباترین و آبادترین شهرهای جهان تبدیل کرد (۰/۲۵). افزون بر این، شاه عباس گروهی از ارامنه را در اصفهان مستقر کرد (۰/۲۵) و ضمن حمایت از آنان از دانش ها و تجارب فنی، اقتصادی و تجاری آنها به نفع کشور بهره برد (۰/۲۵)	درس ۱۳ ص ۱۴۰	۱
۲۰	« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»	جمع نمره	